

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/82/2015
Identifikačné číslo spisu:	2013200822
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200822.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: U. X., narodená dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom X. U. X, P., t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom: Mesto Piešťany, Nám. SNP 3, Piešťany, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.10.2013, na odvolanie opatrovníka proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/127/2013-39 zo dňa 24.06.2015 o ustanovení za opatrovníka, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/127/2013-39 zo dňa 24. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým uznesením ustanovil v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 a 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) Mesto Piešťany, Nám. SNP 3, Piešťany, za opatrovníka navrhovateľke.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/84/2014 zo dňa 17.03.2015 sa nepodarilo doručiť navrhovateľke, preto súd požiadal o súčinnosť pri doručovaní zásielky OO PZ Piešťany. Z oznámenia OO PZ Piešťany zo dňa 08.06.2015 vyplynulo, že navrhovateľka sa zdržiava v Rakúsku na presne nezistenej adrese. Nakoľko mu nebola známa iná vhodná osoba na ustanovenie opatrovníka, postupom podľa § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. ustanovil navrhovateľke za opatrovníka Mesto Piešťany, a to za účelom doručenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/84/2014 zo dňa 17.03.2015.

Proti uzneseniu krajského súdu podal opatrovník včas odvolanie dôvodiac, že predmetné uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a z neúplného zistenia skutkového stavu (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

V ďalšom poukázal na dôvodovú správu k novele Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 384/2008 Z. z., a to § 29 a zdôraznil, že funkcia opatrovníka je založená na dobrovoľnosti, preto nie je možné

ustanoviť osobu za opatrovníka bez jej súhlasu. Dal do pozornosti, že krajský súd nezisťoval súhlas mesta Piešťany s ustanovením do funkcie opatrovníka v predmetnej veci.

Opatrovník mal za to, že krajský súd nezisťoval dôkladne adresu trvalého pobytu, nakoľko navrhovateľka má podľa údajov evidencie obyvateľstva mesta Piešťany od 28.04.2010 adresu trvalého pobytu: Piešťany.

Záverom konštatoval, že nesúhlasí s ustanovením do funkcie opatrovníka pre konanie vedené pod sp. zn. 43Sd/127/2013-39 z dôvodov, že nedisponuje potrebným personálnym a finančným zabezpečením. Zároveň poukázal na to, že v danom prípade je možné postupovať aj podľa § 48 ods. 4 O.s.p., ktorý rieši doručovanie fyzickým osobám, ktorých pobyt nie je známy.

Na podklade uvedeného navrhol, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil v celom rozsahu.

Uviedol, že sa odvoláva voči rozhodnutiu krajského súdu v celom rozsahu a navrhol, aby najvyšší súd jeho návrhu o zvýšenie dôchodku vyhovel.

Odporkyňa sa v zákonnej lehote nevyjadrila.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu opatrovníka nemožno vyhovieť.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 29 ods. 2 O.s.p. pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Podľa § 29 ods. 4 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu zruší uznesenie o ustanovení opatrovníka, ak pominú dôvody, pre ktoré bol opatrovník ustanovený.

Podľa § 29 ods. 6 O.s.p. za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1 000 eur (ďalej len "drobné spory").

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie

bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie zákonnosti uznesenia krajského súdu, ktorým tento ustanovil navrhovateľke opatrovníka - Mesto Piešťany.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 9So/84/2014 zo dňa 17.03.2015 odmietol odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/127/2013 zo dňa 03.04.2014 podľa § 218 ods. 1 písm. a) O.s.p. ako podané oneskorene. Následne bolo uvedené uznesenie najvyššieho súdu prostredníctvom krajského súdu doručované účastníkom konania.

Odvolací súd má z priloženej obálky za preukázané, že uznesenie najvyššieho súdu sa nepodarilo doručiť navrhovateľke na známu adresu. Súd prvého stupňa preto požiadal OO PZ Piešťany o spoluprácu pri doručovaní predmetnej zásielky navrhovateľke.

Z odpovede OO PZ Piešťany vyplynulo, že navrhovateľka údajne pracuje v Rakúsku, preto vykonané previerky dopadli s negatívnym výsledkom a zásielka bola vrátená späť súdu prvého stupňa.

Vo svetle uvedených skutočností pristúpil krajský súd v zmysle ustanovenia § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. k ustanoveniu opatrovníka navrhovateľke, ktorá sa toho času nachádza na neznámom mieste.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie opatrovníka účastníkovi v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. prichádza do úvahy vtedy, ak nie je možné inými procesnými možnosťami zabezpečiť práva osoby, ktorá z rôznych dôvodov nemôže pred súdom samostatne konať. Uvedený názor vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/159/2011. Občiansky súdny poriadok umožňuje súdu ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorý je procesne spôsobilý, avšak iné dôvody mu bránia vykonávať procesné úkony samostatne. Môže tak urobiť za predpokladu, že neurobil iné opatrenia na zabezpečenie spravodlivého procesu (napr. prerušenie konania z dôvodu začatia opatrovníckeho konania) a sú tu prítomné dôvody, ktoré bránia účastníkovi vykonávať procesné úkony samostatne. Ustanoveniu opatrovníka účastníkovi však musí predchádzať zisťovanie, či sú dané dôvody pre takýto postup (napr. či nie je možné zabezpečiť procesné práva osoby aj inými možnosťami).

Ohľadom výberu osoby opatrovníka najvyšší súd poznamenáva, že hoci výber osoby opatrovníka zákon ponecháva výlučne na súd, zo zákonného znenia § 29 ods. 6 O.s.p. vyplýva, že súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke, pričom v druhej vete je upravené, že za opatrovníka môže ustanoviť aj obec. Z toho vyplýva, že súd ustanoví predovšetkým osoby z navrhovateľovho blízkeho prostredia, a až potom, ak takejto osoby niet, ustanoví obec (pozri tiež rozhodnutie sp. zn. 25Co 531/1997). Túto podmienku považoval odvolací súd za splnený, nakoľko krajský súd bližšie skúmal podmienky pre ustanovenie osoby z rodinného, pracovného, kultúrneho prostredia a až následne ustanovil navrhovateľovi za opatrovníka Obec (Mesto) Piešťany, čo možno považovať za správny postup.

Záverom najvyšší súd podotýka, že sa nestotožnil s námietkou Obce (Mesta) Piešťany týkajúcej sa neudelenia súhlasu s ustanovením za opatrovníka. Ako vyplýva z ustálenej súdnej praxe (R 45/86 /str. 186-187/; usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 25Co 531/1997, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/8/2013), v prípade ustanovenia mesta (obce) za opatrovníka v zmysle § 29 O.s.p. sa jeho predchádzajúci súhlas nevyžaduje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených dôvodov potvrdil uznesenie krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že povinnosti opatrovníka ustanoveného pre konanie zaniknú dňom skončenia tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.